

OHJE PALOILMOITTIMEN LIITTÄMISESTÄ HÄTÄKESKUKSEEN

Tämä ohje kumoaa ohjeen 08/14/PEL ja on päivitetty ohje 8/2019

YLEISTÄ

Tätä ohjetta sovelletaan automaattisiin paloilmoiittimiin ja sammutuslaitteistoihin, jotka ovat Helsingin kaupungin alueella olevissa kiinteistöissä ja ovat kytkettyinä Keravan hätäkeskukseen.

KÄSITTEET

Automaattinen paloilmoin on laitteisto, joka antaa automaattisesti ja välittömästi ilmoituksen alkavasta palosta sekä laitteiston toimintavalmiutta vaarantavista vioista sekä paikallisesti että hätäkeskukseen. Automaattinen paloilmoin muodostuu ilmoitinkeskuksesta, tehollähteestä, paloilmamaisimista, paloilmotuspainikkeista, hälyttimistä ja automaattisesta ilmoituksen siirtojärjestelmästä. Hätäkeskuksen valvontaan liitetään vain paloilmotintarkastajan tarkastamia laitteita.

Paloilmotittimen haltija on yhteisö, yritys tai luonnollinen henkilö, jolla on hallintaoikeus paloilmottimeen. Paloilmotittimen haltijan on pidettävä paloilmotin jatkuvasti toimintakuntoisena. Paloilmotittimen liittämiseksi hätäkeskukseen, paloilmotittimen haltijan on tehtävä liittymisilmoitus Keravan hätäkeskukseen.

Paloilmotittimen hoitaja on laitekohtaisesti nimetty ja koulutettu. Paloilmotittimen hoitaja toimii myös paloilmotittimen yhteyshenkilönä.

1. Perusteet liittymiselle

Automaattisen paloilmotittimen liittäminen hätäkeskukseen tapahtuu:

- **Määräyksenä**, jolloin paloilmotinlaitteisto on asennettu rakentamismääräyksiin perustuen tai muulla tavoin rakennuslupamenettelyyn liittyen tai
- **Pelastusviranomaisen määräämänä**, jolloin laitteisto on asennettu kiinteistön henkilöturvallisuuden ja omaisuuden suojaamiseksi.
- **Omaehtoisesti** asennetun laitteiston kytkemiseksi hätäkeskukseen tarvitaan pelastusviranomaiselta puoltava lausunto.

2. Paloilmotinjärjestelmät

Automaattinen paloilmotinjärjestelmä voidaan toteuttaa siten, että kohteessa on:

- pelkkä paloilmotinlaitteisto
- yhdistetty paloilmotin- ja sammutuslaitteisto
- pelkkä sammutuslaitteisto hätäkeskusyhteydellä

- jokin edellä mainituista ja näiden lisäksi automaattinen savunpoistolaitteisto

3. Toimenpiteet ennen paloilmoittimen liittämistä hätäkeskukseen

Ennen suunnittelutöiden aloittamista on oltava yhteydessä Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen rakenteellisen paloturvallisuuden [suunnittelijoiden neuvontaryhmän palotarkastajaan](#). Yhteydenotot suunnittelijoiden neuvontaryhmään tehdään kaupungin aluejaon mukaisesti.

3.1 Pelastusviranomaisen tehtävät

Suunnittelija täyttää paloilmoittimen **toteutuspöytäkirjan perusmäärittelyt**, jonka jälkeen hän käy sen läpi pelastuslaitoksen suunnittelu- ja neuvontaryhmän edustajan kanssa.

Mahdollisten muutosten ja tarkennusten jälkeen paloilmoittimen toteutuspöytäkirja leimataan. Pelastusviranomainen määrittää kohteen hälytysvasteet ennen paloilmoittimen käyttöönottoa ja ilmoittaa ne Keravan hätäkeskukseen.

3.2 Hätäkeskus

Asiakkaan (ilmoitinlaitteen haltija, sähkö- tai rakennusurakoitsija tai muu asiaa hoitava taho) tekee hälytyksensiirtosopimuksen hälytyksensiirto-operaattorin kanssa. Asiakas lähettää allekirjoitetun [paloilmoittimen liittymisilmoitus liitteineen Keravan hätäkeskukseen](#). Hätäkeskus varaa ilmoitinlaitteen käyttöönottoon kahden viikon toimitusajan laskettuna siitä, kun allekirjoitettu liittymisilmoitus ja teleoperaattorin ilmoitus ovat saapuneet hätäkeskukseen. Hälytyksensiirto-operaattori toimittaa hälytyksensiirto liittymänumeron hätäkeskukseen.

Keravan hätäkeskuksen yhteystiedot:

Keravan hätäkeskus

PL 112

04251 KERAVA

Valtakunnallinen vaihde: 0295 480 112

Virkasähköposti: ilmoitinlaitteet@112.fi

Jos alkuperäisessä sopimuksessa oleva haltijatieto muuttuu esimerkiksi rakennuksen luovutuksen yhteydessä, haltija- ja muut tiedot on päivitettävä Keravan hätäkeskukseen ([paloilmoittimen liittymisilmoitus](#)) ja kohdekortin tiedot Helsingin kaupungin pelastuslaitokselle (kts. luku 7).

4. Laitteiston liittäminen

Hälytysjärjestelmän paloryhmät on pidettävä irtikytkettynä, kunnes laitteisto tai sen osa on tarkastettu ja hyväksytty käyttöön otettavaksi tarkastuslaitoksen toimesta.

5. Käyttöönottotarkastus

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän ja automaattisen sammutuslaitteiston käyttöönottotarkastuksen suorittaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) tehtävään valtuuttama tarkastuslaitos.

6. Käyttöönotto

Automaattisen paloilmoitinlaitteiston ja/tai sammutuslaitteiston käyttöönotto tapahtuu käyttöönottotarkastuksen ja hätäkeskuksen hyväksynnän jälkeen.

7. Automaattisen paloilmoittimen tai automaattisen sammutuslaitteiston ylläpito

Laitteiston käyttöönoton jälkeen kiinteistön haltija vastaa pelastustoimen paloilmoitinlaitteen käytöstä. Haltija vastaa paloilmoitinlaitteelle laadittavan kunnossapito-ohjelman laadinnasta ja nimeää vastuullisen paloilmoitinlaitteenhoitajan. Haltija huolehtii vastuullisen paloilmoitinlaitteenhoitajan riittävästä koulutuksesta tehtäviin.

Koulutus tulee olla dokumentoitu ja paloilmoittimen hoitajan tulee hallita muun muassa:

- miten erheelliset paloilmoitukset syntyvät ja miten ne voidaan välttää
- osata opastaa omaa organisaatiota ja vieraita paloilmoittimen oikeassa käytössä
- paloilmoitinlaitteistojen kokeilut, irtikytkennät ja paloilmoittimen kunnossapito-ohjelma
- toiminta paloilmoittimella: palo- tai vikailmoituksen sattuessa
- tuntea paloilmoittimien rakenteet ja toimintaperiaatteet

Paloilmoittimen hoitajan koulutusta järjestää muun muassa SPEK - Suomen pelastusalan Keskusjärjestö Ry. Paloilmoittimenhoitaja suorittaa koehälytyksen vähintään kerran kuukaudessa. Koehälytykset suoritetaan Keravan hätäkeskukseen puhelinumeroon **09-235 505 15**. Paloilmoittimenhoitajan tehtävä on huolehtia paloilmoittimen kunnossapito-ohjelman läpiviennistä.

Kokeilut suoritetaan **ma-pe klo 8.00-16.00** välisenä aikana. Sujuvan palvelun varmistamiseksi pyydetään välttämään kuun ensimmäistä ja viimeistä päivää. Koe-

hälytyksestä on aina ilmoitettava hätäkeskukseen etukäteen, jotta pelastuslaitosta ei hälytetä aiheettomasti. Aiheettomasta hälytyksestä pelastuslaitos voi las-
kuttaa kiinteistöä.

Kunnossapito-ohjelma pitää hyvin laadittuna sisällään tiedot:

- tarvittavista päivittäisistä käyttötoimenpiteistä sisältäen tiedot käyttö- ja valvontatoimenpiteistä
- irtikytkennoistä
- testeistä
- huolloista sekä tarvittavista määräaikaistarkastuksista

Kunnossapito-ohjelmassa tulee selkeästi todeta, mihin linjavikavalvonta on johdettu ja miten se välitetään välittömästi asianomaisille.

Vika- ja erhehälytysten välttämiseksi ja laitteiston toimintakunnon ylläpitämiseksi automaattinen paloilmoitin ja sammutuslaitteisto on huollettava säännöllisesti erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti. Liittymissopimuksen ja kohdekortin sisältämät tiedot ovat kiinteistön toimesta pidettävä ajan tasalla.

Muutokset pelastuslaitokselle kohde- ym. tietoihin on ilmoitettava kirjallisesti ja allekirjoitettuna [muutostietolomakkeella](#) osoitteeseen:

Sähköpostilla: [paloilmoitin\(at\)hel.fi](mailto:paloilmoitin(at)hel.fi) tai
Helsingin kaupunki
Pelastuslaitos
Hallinto- ja kehittämisosasto, paloilmoitinasiat
PL 112
00099 HELSINGIN KAUPUNKI tai
Faxilla: 09-310 30119
Neuvonta: 09-310 30116 ja 09-310 30113

Hätäkeskuksen tehtävänä on vastaanottaa pelastustoimen laitteiden tekemiä palo-
ilmoitus- ja vikatietoja (ei kuitenkaan linjavikoja) ja suorittaa niiden perusteella hälytys pelastusviranomaiselle tarvittavan pelastustoiminnan käynnistämiseksi tai yhteydenoton asiakkaaseen laitteesta tulleesta vikailmoituksesta.

Paloilmoittimien linjavikojen valvonta on **paloilmoitinkiinteistöjen vastuulle**. Paloilmoittimen linjavika on viesti siitä, että paloilmoitinlaitteen ja hätäkeskuksen välisessä yhteydessä on häiriö.

8. Sopimuksen purkaminen

Paloilmoitusjärjestelmän irtisanominen voidaan suorittaa

- kohteen omistajan tai haltijan aloitteesta kirjallisesti ja **allekirjoitettuna** (liite 2), jolloin syynä voi olla mm. rakennuksen purku, paloilmoinlaitteiston tai sammutuslaitteiston vaatimuksen perusteiden muuttuminen (kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen), kohteessa tapahtuvan korjaustyön edellyttämä määräaikainen irtisanominen tai, kun paloilmoinlaitteiston ylläpitoa ei edellytetä rakennuslupaehtojen perusteella tai pelastusviranomaisen määräyksestä
- pelastuslaitoksen tai hätäkeskuksen aloitteesta, jolloin syynä on liittymisehtojen laiminlyönti, kuten toistuvat erheelliset paloilmoitukset tai maksujen laiminlyönti.
- Pelastusviranomaisen ilmoittaa asiasta rakennusvalvontaviranomaiselle, joka valvoo rakennuksen rakennusluvan mukaista käyttöä

Hakemus (kts. liite) irtisanomisesta osoitetaan pelastuslaitokselle osoitteeseen:

Sähköpostitse: [paloilmoitin\(at\)hel.fi](mailto:paloilmoitin(at)hel.fi) tai

Helsingin kaupunki

Pelastuslaitos

Hallinto- ja kehittämisosasto, paloilmoinasiat

PL 112

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Hakemuksen käsittely on seuraava:

- Asiakas ottaa yhteyttä rakennusvalvontaan, josta tarvitaan rakennusluvan muutos, jos paloilmoin on rakennusluvan ehtona. Tarvittaessa rakennusvalvonta pyytää lausuntoa pelastusviranomaiselta.
- Jos on epäselvää siitä, että onko paloilmoin ja/tai sammutuslaitteisto rakennusluvan ehtona, koska se ei selviä rakennuslupa tai muista asiakirjoista, tulee asiakkaan pyytää lausunto pelastusviranomaiselta. Asiakas toimittaa pelastusviranomaisen lausunnon rakennusvalvontaan, josta asiakas pyytää rakennusluvan muutosta tai lausuntoa paloilmoinin ja/tai sammutuslaitteiston pakollisuudesta. Mikäli rakennusvalvonta puoltaa paloilmoinin ja/tai sammutuslaitteiston poistamista voidaan se tehdä ohjeen mukaisesti.
- Omaehtoisien paloilmoinin ja/tai sammutuslaitteiston irtisanomisesta asiakas toimittaa asiakirjat, joista selviää, että paloilmoin ja/tai sammutuslaitteisto on omaehtoinen.
- Palotarkastaja ottaa vastaan asiakkaan hakemuksen. Pelastusviranomaisen käy hakemuksen läpi, jos perusteet ovat oikeat ja asianmukaiset, niin

pelastusviranomainen ilmoittaa hätäkeskukselle myönnetystä purkuluvasta kirjallisesti.

- Pelastusviranomainen ilmoittaa irtisanomushakemuksen jättäjälle purkuluvan antamisesta tai epäämisestä.

Lisäksi **kiinteistön omistajan tai haltijan** tulee lähettää **Keravan hätäkeskukselle** allekirjoitettuna ([Ilmoittimen irtisanomisilmoitus](#)). Keravan hätäkeskuksen saatua irtisanomisilmoituksen ja pelastuslaitoksen luvan irtisanomiselle, hätäkeskus purkaa kohteen valvonnan ja laskutuksen.

9. Kohdekortti

Kohdekortti tulee olla laadittu ennen paloilmoittimen liittämistä hätäkeskukseen. Kohdekortti sisältää muun muassa paloilmoittimen sijainnin, kohteen riskit (esim. vaaralliset aineet) ja yhteystietoja, jotka hätäkeskus ja pelastuslaitos tarvitsevat paloilmoittimen hälyttyessä. Kohdekortin tiedot tulee olla aina ajan tasalla.

- [kohdekorttilomake](#)

Kohteen kohdekortin tekstiosa (kohdekorttilomake) on lähetettävä sähköisesti:

Sähköpostitse: [paloilmoitin\(at\)hel.fi](mailto:paloilmoitin(at)hel.fi) tai
Helsingin kaupunki
Kirjaamo, Pelastuslaitos
Hallinto- ja kehittämisosasto, paloilmoitinasiat
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Simo Weckstén
pelastuskomentaja

JAKELU

JL PEL Oper päällystö, JL PEL Paloiesimiehet, JL PEL Varaesimiehet
JL PEL Asemamestarit, JL PEL Palotarkastajat, Intranet, Tilannekeskus,

TIEDOKSI

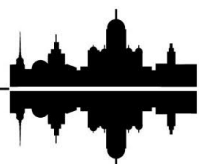
osastopäälliköt

LIITTEET

LIITE Automaattisen paloilmoittimen ja/tai sammutuslaitteiston poistaminen hätäkeskusyhteydestä-lomake

SW/JPP/SH/THe

16.01.2019

Automaattisen paloilmoittimen ja/tai sammutuslaitteiston poistaminen hätäkeskusyhteydestä

1. Irtisanottava laitteisto: automaattinen paloilmoitin ☐		sammutuslaitteisto ☐
2. Valvottavan kohteen nimi:		
3. Valvottavan kohteen osoite:		
4. Rakennuksen pysyvä rakennustunnus tai kiinteistötunnus:		
5. Hälytyksensiirtoliittymän numero:		
6. Rakennuksen rakennusluvanmukainen nykyinen käyttötarkoitus:		
6.2 Rakennuksen rakennusluvanmukainen tuleva käyttötarkoitus:		
6.3 Rakennuksen suurimman palo-osaston koko (m ²):		
6.4 Onko rakennusmääräyskokoelmista poikkeavia poistumisreittejä: Kyllä ☐ Ei ☐		
Ei tiedossa ☐		
7.1 Automaattinen paloilmoitin ja/tai sammutuslaitteisto on ollut rakennusluvan ehtona Kyllä ☐ Ei ☐ Ei tiedossa ☐		
7.2 Rakennuksen käyttötarkoitus on muuttunut, jonka perusteella automaattista paloilm oitinta ja/tai sammutuslaitteistoa haetaan poistettavaksi hätäkeskusyhteydestä, koska laitteisto ei ole enää rakennusluvan ehtona. Kyllä ☐ Ei ☐ Ei tiedossa ☐		
7.3 Muu syy hätäkeskusyhteyden purkamiselle, mikä:		
8. Hakemuksen laatija		
8.1.1 Nimi		
8.1.2 Organisaatio		
8.1.3 Osoite		
8.1.4 Puhelinnumero		
8.1.5 Sähköposti		
8.1.6 Hakemuksen liitteet : yht. ____ kpl		
9. Allekirjoi- tus	9.1 Paikka ja aika	9.2 Allekirjoitus, nimenselvennys

SW/JPP/SH/The

16.01.2019

Pelastusviranomaisen täyttää

10. Kiinteistön tulee pyytää Rakennusvalvontavirastolta lausunto rakennusluvan ehdon täyttymisestä automaattisen paloilmoittimen ja/tai sammutuslaitteiston purkamisesta, joka toimitetaan hakemuksen käsittelevälle palotarkastajalle. (Kts. täyttöohje kohta 2 a ja b)

Kyllä Ei

11. Pelastusviranomaisen antaa lausunnon Rakennusvalvontavirastoon automaattisen paloilmoittimen ja/tai sammutuslaitteiston pakollisuudesta. (Kts. täyttöohje kohta 2 c)

Kyllä Ei

12. Kiinteistön tulee toimittaa omaehtoisen automaattisen paloilmoittimen ja/tai sammutuslaitteiston irtisanomisesta asiakirjat pelastusviranomaiselle, joista selviää, että laitteisto on omaehtoinen. (Kts. täyttöohje kohta 2 f)

Kyllä Ei

13. Hakemus on hyväksytty hylätty

Hylätty hakemus tulee täydentää seuraavasti:

14. Pvm, virka-asema, allekirjoitus, nimenselvennys ja puhelinnumero

15. Lomakkeen tiedot syötetty ja toimitettu:

Merlot palotarkastusjärjestelmä Pvm Kuittaus

Päätös toimitettu kiinteistön haltijalle Pvm Kuittaus

SW/JPP/SH/The

16.01.2019

Lomakkeen täyttöohjeet

- 1) Pelastusviranomainen ottaa vastaan kiinteistön hakemuksen. Pelastusviranomainen käy hakemuksen läpi, jos perusteet ovat oikeat ja asianmukaiset, niin Helsingin kaupungin pelastuslaitos ilmoittaa hätäkeskukselle myönnetystä purkuluvasta kirjallisesti.
- 2) Automaattisen paloilmoittimen/sammutuslaitteiston irtisanomisessa tulee huomioida seuraavat asiat:
 - a) Kiinteistön tulee **tarvittaessa** selvittää Helsingin rakennusvalvontavirastolta, tuleeko kiinteistössä olla asennettu automaattinen paloilmoitin ja/tai sammutuslaitteisto.
 - b) Kirjallinen lausunto Helsingin rakennusvalvonnalta toimitetaan osoitteeseen:

Sähköpostitse: [paloilmoitin\(at\)hel.fi](mailto:paloilmoitin(at)hel.fi) tai
Helsingin kaupunki
Pelastuslaitos
Hallinto- ja kehittämisosasto, paloilmoitinasiat
PL 112
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

- c) Pelastusviranomainen ilmoittaa irtisanomishakemuksen jättäjälle päätöksen hätäkeskusyhteyden poistamisesta tai epäamisestä.
- d) ”Automaattisen paloilmoittimen ja/tai sammutuslaitteiston poistaminen hätäkeskusyhteydestä”-lomake toimitetaan osoitteeseen:

Sähköpostitse: [paloilmoitin\(at\)hel.fi](mailto:paloilmoitin(at)hel.fi) tai
Helsingin kaupunki
Pelastuslaitos
Hallinto- ja kehittämisosasto, paloilmoitinasiat
PL 112
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

- e) Lisäksi **kiinteistön omistajan tai haltijan** tulee lähettää **allekirjoitettuna Keravan hätäkeskukselle** Hätäkeskuslaitoksen ”[Ilmoittimen irtisanomisilmoitus](#)”-lomake.

Keravan hätäkeskuksen saatua edellä mainitun irtisanomislomakkeen ja pelastuslaitoksen kirjallisen hyväksynnän, hätäkeskus purkaa kohteen valvonnan ja laskutuksen.

SW/JPP/SH/ThE

16.01.2019

Keravan hätäkeskuksen yhteystiedot:
Keravan hätäkeskus
PL 112
04251 KERAVA
Valtakunnallinen vaihde: 0295 480 112
Virkasähköposti: ilmoitinlaitteet@112.fi

